

Verbal aggression i skolan

Ett könsperspektiv

Miriam Eliasson, Kerstin Isaksson och Lucie Laflamme

Verbal aggression mellan elever i skolan har uppmärksammats i media under senare år. Rapporter om grovt språk elever emellan och kränkande sexualiserat språkbruk, främst riktat mot flickor, har varit vanliga. Det är bakgrunden till det pågående avhandlingsarbete som beskrivs i denna artikel. Artikelns syfte är att beskriva förekomsten av verbal aggression och kopplingar till köns- och maktrelationer mellan flickor och pojkar i skolan. Två delstudier ingår; en enkätundersökning i årskurs 6 och 8 och en observations- och intervjustudie i två 8-klasser. Resultaten visar att verbal aggression är en vanligt förekommande praktik bland pojkar gentemot flickor och andra pojkar, som bidrar till att ojämlikheter mellan pojkar och flickor skapas och upprätthålls i skolan.

Miriam Eliasson är doktorand i folkhälsovetenskap på Karolinska institutet och Arbetslivsinstitutet. Projektet "Verbalt våld i skolmiljö" finansieras gemensamt av FAS (Dnr 2001-0280) och Arbetslivsinstitutet.

Kerstin Isaksson är docent vid Psykologiska institutionen, Stockholms universitet och forskare vid Arbetslivsinstitutet, enheten för Arbetshälsa. Hennes huvudsakliga verksamhetsområde är arbets- och organisationspsykologi.

Lucie Laflamme är professor i skadeepidemiologi och -prevention vid Karolinska Institutet, Institutionen för folkhälsovetenskap, Avdelningen för socialmedicin. Hon leder en forskargrupp som heter ISAC (Injuries Social Aetiology and Consequences / Skadors sociala orsaker och konsekvenser).

Kontaktinfo: Miriam Eliasson, Arbetshälsa, Arbetslivsinstitutet, 113 91 Stockholm, e-post: miriam.eliasson@ali.se

Introduktion

Verbal aggression omfattar olika former av kränkande språkliga handlingar som skällsord, hån, förolämpningar, gliringar, öknamn och hot (1). Dessa språkliga handlingar kan åstadkommas på flera sätt, genom användning av kränkande ord, men även genom mer indirekta formuleringar eller tonfall och gester. Verbal aggression definieras här som en språklig handling som har nedsättande effekter för mottagaren eller den grupp som hon/han tillskrivs. De nedsättande effekterna beror på de diskurser inom ramen för vilka den språkliga handlingen utförs. I detta perspektiv har verbal aggression en central maktfunktion.

Våld definieras ofta snävt som enbart fysiskt våld, men på senare år har fler forskare börjat inkludera verbal aggression i definitionen, eftersom båda formerna ofta förekommer tillsammans och har liknande sociala och psykologiska effekter. Våld kan beskrivas som ett kontinuum som omfattar överlappande former; verbal aggression, hot, trakasserier, sexuellt och fysiskt våld (2). Verbal aggression i olika kontexter har kopplats till negativa effekter på välbefinnande och hälsa, psykisk och fysisk (1).

Trots en livaktig mediadebatt finns relativt lite forskning om verbal aggression mellan elever. I skolkontexten har svensk forskning om verbal aggression främst förekommit inom ramen för mobbningsforskning (3). Från senare år finns även studier som berör verbal aggression och sexuella trakasserier (4). I båda fallen fokuseras vissa former av verbal aggression medan andra utelämnas. Könsperspektiv saknas dessutom till stor del i forskningen om mobbning och definitionen av mobbning utesluter också många former av verbal aggression. En vanlig definition lyder ”att en eller flera personer upprepade gånger över tid utsätter en annan person för negativ behandling” (3). En styrkeobalans mellan förövaren och den utsatta ska också föreligga. Den negativa behandlingen kan bestå av såväl direkta verbala eller fysiska angrepp som indirekta former, exempelvis uteslutning. Genom definitionen utesluts enstaka handlingar eller en aggressiv gruppjargong. De diskursiva funktioner verbal aggression har för könsskapande och maktrelationer har också förbigåtts, men kan avhjälpas genom att fokusera på de språkliga handlingarna och meningsskapandet kring dem.

Forskning om sexuella trakasserier omfattar främst verbal aggression vars innehåll är baserat på könstillhörighet eller sexualitet och utesluter andra former. Sexualiserad verbal aggression har studerats i relation till könsskapande processer i skolan (5, 6). Ungdomars användning av skällsord och slang har också undersökts och befunnits vara ett särskiljande drag i ungdomsspråk (7), men könsdimensionens betydelse i detta har inte beaktats. Sammantaget saknas en mer heltäckande undersökning av verbal aggression bland flickor och pojkar i skolan i relation till kön.

Könsskapande processer i skolan

Liksom för andra former av våld kan kön förmodas ha en central betydelse även för verbal aggression och ett könsperspektiv är därför en intressant utgångspunkt. Kön är väsentligt på flera sätt, främst genom att verbal aggression är en resurs för konstruktionen av könsidentitet (10). Det yttrar sig bland annat genom att flickor och pojkar inte använder sig av eller utsätts för verbal aggression på samma sätt, att de inte bedöms på samma sätt när de använder sig av det och att innehållet i kränkningarna ofta handlar om normer förknippade med kön.

Den teoretiska indelningen av kön/genus har kritiserats, framförallt för att vår kunskap om biologiskt kön ingår i ett kulturellt system av föreställningar kring kön, det vill säga ett genussystem, och det därför inte är möjligt att separera de två begreppen. Begreppet kön avser här främst socialt kön.

Kön skapas och återskapas kontinuerligt, eller ”görs” med West och Zimmermans ord, i sociala interaktioner mellan människor (11). Genom språk och handlingar formuleras och omformas könsidentiteter, femininiteter och maskuliniteter. Enligt detta perspektiv är flickor och pojkar själva aktiva deltagare i produktionen av sina könsidentiteter och inte enbart objekt för socialisation in i könsroller genom institutioner så som skola och familj. Det innebär att de kan göra motstånd ibland, anta vissa normer och inte andra. Femininitet och maskulinitet produceras i relation till varandra, men också i relation till andra femininiteter och maskuliniteter (10). En ”duktig flicka” konstrueras i relation till andra grupper av flickor, såsom ”slampor”, men även i relation till ”bråkiga pojkar”. Verbal aggression är en resurs för konstruktionen av könsidentitet, ett sätt att skapa sig själv som en viss sorts flicka eller pojke. Dessa identiteter är hierarkiskt ordnade i relation till varandra och i kombination med andra identiteter, baserade på exempelvis sexualitet, klass, ålder och etnicitet. På samma gång som verbal aggression konstruerar kön producerar det också maktrelationer. Maktbegreppet som används här är relationellt, vilket innebär att makt skapas och förhandlas i interaktionen mellan människor och grupper, mer eller mindre avsiktligt.

Skolan utgör en stor del av barn och ungdomars liv. Det är en organisation som liksom andra delar av samhället präglas av kön att flickor och pojkar inte har likvärdiga positioner i termer av makt och handlingsutrymme. Åtskillig forskning har undersökt produktionen av kön i skolan och hur skolan bidrar till att skapa och upprätthålla det rådande könsmaktsystemet (8, 9). Diskursiva och sociala praktiker värderas olika beroende på om de förknippas med flickor eller pojkar. Väsentligt för elevernas tillvaro i skolan är skolplikten, som gör det obligatoriskt för elever under 15 år att

gå i skolan och därmed ingå i de specifika maktordningar som finns där. Eleverna ingår i, lär sig och blir utövare av praktiker som sedan fortgår hela livet i andra sociala kontexter. Verbal aggression är en praktik som ingår i dessa maktordningar som baseras på kön.

Syfte och frågeställningar

Mot bakgrund av detta påbörjades ett avhandlingsarbete för ett antal år sedan med syfte att öka kunskapen om kontexter, betydelser och konsekvenser av verbal aggression mellan elever ur ett könsperspektiv. Avhandlingen bygger på två kompletterande delstudier och delar av dessa ligger till grund för denna artikel.

Syftet med artikeln är att belysa:

1. Hur vanligt är det att bli utsatt för verbal aggression från andra elever?
2. Vem utsätter andra elever för verbal aggression?
3. Hur ser köns- och maktrelationer ut i elevernas beskrivningar av verbal aggression?

Fråga 1 och 2 besvaras med hjälp av en delstudie som bygger på en enkätundersökning, fråga 3 med hjälp av intervjuer med elever.

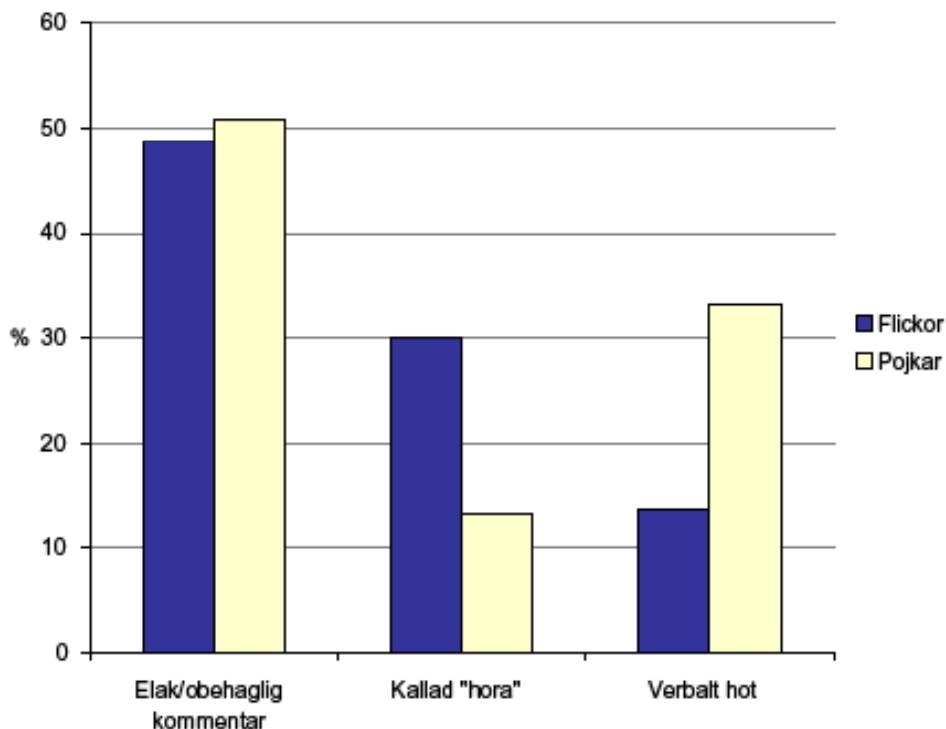
Förekomst och könsmönster

Våren 2001 genomfördes en enkätundersökning i Uddevalla kommun i samarbete med Barn- och utbildningsförvaltningen, i kommunens samtliga 6- och 8-klasser (12). Eleverna fick svara på en enkät under lektionstid med frågor om deras arbetsmiljö i skolan, trivsel, välbefinnande, verbalt och fysiskt våld. Sammanlagt 1006 elever i 49 klasser svarade på enkäten (466 flickor och 540 pojkar, svarsfrekvens 84%). En enkät besvarades också av klassföreståndarna (61 svarande, svarsfrekvens 80%).

För att besvara de första två frågeställningarna, hur vanligt det är för flickor respektive pojkar att bli utsatta för olika sorters verbal aggression i skolan, samt vilka som oftast använder verbal aggression, används det kvantitativa materialet från elevenkäten. Alla frågor i enkäten gällde det pågående läsåret.

Verbal aggression var vanligt förekommande i de undersökta klasserna. Flickors och pojkars erfarenhet av verbal aggression i skolan varierade beroende på form av verbal aggression (Figur 1).

Ungefär hälften av eleverna rapporterade att någon annan elev sagt något elakt eller obehagligt till dem under det senaste läsåret och det var endast en liten skillnad i hur flickor och pojkar svarade. Inte oväntat svarade en större andel flickor (30 procent) att de varit med om att bli kallade ”hora” av andra elever. Sannolikt är användningen av skällsord med sexuella konnotationer mot flickor större än så eftersom denna fråga gällde ett specifikt

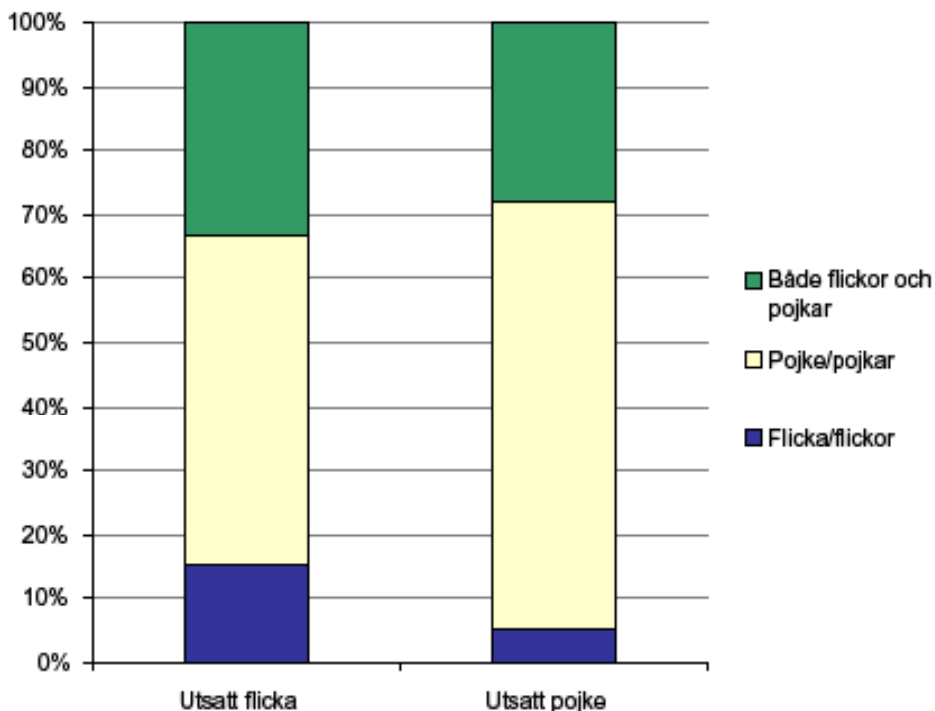

Figur 1. Andel (%) flickor och pojkar utsatta för verbal aggression under pågående läsår (n=989, 990, 999).

tillmäle. Pojkarna hade större erfarenhet av att bli hotade verbalt av andra elever (33 procent).

För var och en av de tre formerna av verbal aggression ställdes en fråga om talarens kön. Könsmönstret i elevernas svar var mycket distinkt. För samtliga former angav utsatta elever, både flickor och pojkar, att det oftast var pojkar som använt verbal aggression mot dem. Här redovisas resultatet för frågan om elaka och obehagliga kommentarer (Figur 2).

Femtiofyra procent av flickorna och 67 procent av pojkarna har svarat att det oftast är pojkar som givit dem elaka kommentarer. Det kan jämföras med 15 procent av flickorna och 5 procent av pojkarna som svarat att det oftast är flickor.

Figur 2. Kön för den/de elever som sagt elaka/obehagliga kommentarer under pågående läsår uppdelat på utsatta flickor och pojkar (flickor n=223, pojkar n=249).

Meningsskapande kring kön och verbal aggression

Med enkätstudien som bakgrund planerades den andra delstudien, med syfte att undersöka relationen mellan kön och verbal aggression i diskursiva och sociala praktiker. Den genomfördes i Stockholmsområdet under vårterminen 2004 med klassrumsobservationer och intervjuer med elever i årskurs 8. Två klasser från två skolor ingick i delstudien. Den ena skolan är belägen i Stockholms innerstad (i ett område med övervägande medelklass) och den andra i en förort i en angränsande kommun (med övervägande arbetarklass och vissa medelklassinslag). Innerstadsskolan var en stor skola med ca 900 elever, årskurser 1-9 samt förskola. Förortsskolan var mindre med ca 500 elever i årskurs 7-9. Skolorna valdes för att få ett brett underlag för det insamlade materialet. Aktivt informerat samtycke inhämtades från elever, föräldrar och lärare.

Observatören var sammanlagt två skolveckor i varje klass, utspritt över vårterminen 2004 (totalt 127 observationstimmar). Observationerna nedtecknades löpande med fokus på verbala interaktioner mellan eleverna

där kön och maktrelationer var speciellt framträdande. Efter att observationerna avslutats intervjuades två flickor och två pojkar från varje klass, samt deras klassföreståndare. Sammanlagt genomfördes 10 djupintervjuer som varade mellan 45 minuter och 1 timme och 15 minuter. En mall med frågeområden och stödfrågor för intervjuerna användes. Ämnen som behandlades omfattar sociala mönster i klassen och skolan, relationer mellan flickor och pojkar, skämt, bråk och verbalt och fysiskt våld mellan elever. Intervjuerna transkriberades ordagrant, men detaljerade beskrivningar av prosodi, pauser och överlappande tal utelämnades.

För att besvara den tredje frågeställningen, hur kön och maktrelationer framträder i elevernas beskrivningar av verbal aggression, användes elevintervjuerna. Analysen bygger på en första genomgång och grov bearbetning och analys av materialet. Här presenteras utdrag ur intervjuerna som illustrerar verbal aggression i enlighet med de kvantitativa resultaten ovan. (Utdragen återges i kortat skick av utrymmesskäl.)

Tydligt i elevernas resonemang är att det finns olika sorter av verbal aggression, där vissa fall anses allvarliga, men annat ses som så bagatellartat eller vanligt att det knappt kan räknas. Användningen av verbal aggression kopplas ihop med vilja att framstå som tuff, särskilt bland pojkar. Pojkars användning av verbal aggression beskrivs ofta vara skämtsamt eller att de inte menar det egentligen, som i sekvensen nedan:

ME: *Har någon kompis till dig varit med om det?*

Maja: *Det är ju i såna fall ifrån killar som liksom bara säger det utan att mena det, från klassen, som bara säger det bara för att dom är lite störda (skratt).*

ME: *Men hur vet man att dom inte menar det då?*

Maja: *För dom har ingen anledning, det är ju därför. Och så bara garvar dom. Man ser liksom på hela situationen att det liksom inte är någonting.*

ME: *Kan du förklara hur man ser det?*

Maja: *Till exempel ifall en tjej i min klass (skratt) säger "Men gör inte så, gör inte så!" hela tiden bara för att någon kille håller på. Och så säger han "Håll käften din jävla...fitta" typ eller någonting sånt, såna där saker och så garvar han. Och, det är väl taskigt, men man ser liksom ändå att det inte är så att han... Ja, jo men det är ju taskigt helt enkelt. (skratt) Det är ju det!*

I början av utdraget avfärdar Maja att hennes exempel skulle kvalificera som "riktig" verbal aggression. Killen har ingen anledning att mena det han säger och skrattar dessutom medan han säger det, vilket är tillräckligt för att validera hans tolkning av situationen såsom "skämtsamt". Detta trots att det är han som stör henne, medan bara försöker få honom att lämna henne ifred.

Ett återkommande tema i intervjuerna är att 'hora' och synonyma skällsord främst används av killar om tjejer de inte gillar eller är arga på (jfr 13, 6). Det kan, men behöver inte vara en värdering av flickans faktiska eller uppfattade sexuella praktik (6). Istället är det en reglering av könat beteende. Genom användandet av sådana ord skapas en skillnad mellan pojken som säger det och flickan det sägs till, upprättas en värdeskala som inte är lika för de två, samt en distinktion mellan olika femininiteter baserade på normer kring kvinnlig sexualitet. Enligt Walkerdine konstitueras flickan som ett maktlöst objekt i en sexistisk diskurs (8).

I följande utdrag beskriver Amanda ett bråk med ett gäng killar i en annan klass som pågår över flera dagar. Ursprunget för bråket gällde något annat, men användandet av sexualiserade skällsord gentemot henne blir en rimlig strategi för killarna att nå ett övertag i konflikten.

*ME: Har någon sagt någonting till dig som du tyckte var riktigt dumt eller taskigt?
Amanda: Ifall man bråkar med någon, dom kan ju säga så här taskiga kommentarer så fort dom går förbi. Men man bryr sig inte! Jag bråkade för någon vecka sen med ett gäng killar i 8a och dom sa alltid såna där saker [hora]. Jag sa till dom flera gånger, men dom ville inte sluta. Då känner man att- Ja, jag vet inte, men det bästa är nästan att ignorera. Fast då är det som att killarna har vunnit på nåt sätt och kan fortsätta, så egentligen ska man inte ignorera, utan man ska verkligen- Som jag gjorde, jag gick fram till dom själv i matsalen och sa till dom. Och dom vart såhär "Öb" liksom för dom tänkte ju att jag kanske inte säger någonting. Jag är en ensam tjej, dom är ju fem-sex killar, det är ju klart att jag inte kommer säga emot! Men jag tror att det är det man kanske ska göra, för då tar det ändå slut.*

I hennes beskrivning framgår att hon uppfattar positioneringen av henne som hora som en form av maktutövning, och om hon ignorerat killarna hade hon godtagit den. Hon beskriver hur hon utmanar den förväntade maktordningen i situationen genom att säga till dem på en offentlig plats. Senare i intervjun framgår att hennes försök inte ledde till att de faktiskt upphörde, utan att hon först blev tvungen att mobilisera sin stora bekantskapskrets i skolan och även lärare för att få dem att sluta. Hennes möjligheter att på egen hand avvisa positioneringen var små.

I flera av elevernas beskrivningar av vem som använder verbal aggression kopplas det ihop med killar som är "stökiga", som ibland skolkar, är med i gäng och "går omkring och är tuffa" i skolan. Verbal aggression ingår i att "vara stökig", en underordnad maskulinitet som bygger på motstånd mot skolans formella maktordning (jfr 10). I följande sekvens beskriver Ulrik hur en pojke i en annan 8-klass, Olof, förolämpar och hotar honom. I

beskrivningen av händelsen blir maktdimensionen i användningen av verbal aggression tydlig. Olof använder verbal aggression för att skapa sig en maktposition gentemot andra elever.

Ulrik: Den enda jag kommer på som har sagt någonting riktigt grovt till mig i skolan här är nog Olof som går där uppe. Han har lite dåligt självförtroende, så det är nog därför. Han sa någonting, jag kommer inte ens ihåg... "Vilket jävla cp-borarsle du är Ulrik", eller någonting sånt där. "Jaha. Okej, du är ful du också, Olof." Jag hade inte gjort någonting (skratt) mot honom utan han bara- Jag gick förbi honom i trapphuset. Och så sa jag "Jamen du är också väldigt ful Ol-" eller jag sa "Du är också väldigt söt Olof!" Så då blev han riktigt jävla sur på mig (skratt). Det var väldigt kul! Då gick han upp och typ ställde sig några trappsteg över mig för att komma i samma längd som jag och tog fram en sån här flaska och sa "Ska jag slå den här i buvet?" och jag ba "Nä!" Då blev han så här "Va?" För han är van vid- Han försöker hålla ett skräckvålde. Hans egna kompisar hatar honom. Så då blev han rätt såbär ställd, undrade varför jag inte blev rädd. Så då gick han iväg för han förstod att jag inte skulle bli rädd för honom.

I berättelsen motsätter sig Ulrik Olofs positionering av honom som en avvikande pojke som man kan dominera, förolämpa och hota. Ulrik omformulerar genom sina handlingar situationen i sin berättelse och skildrar Olof som en "stökig kille". Själv framstår han som en representant för en annan, överordnad form av maskulinitet, där hans självförtroende och säkerhet gör att han inte själv behöver använda sig av verbal aggression i denna situation.

Könsmönster i förekomsten av verbal aggression

Flickors och pojkars erfarenhet av verbal aggression i skolan skiljer sig delvis beroende på vilken form av verbal aggression som avses. Gemensamt för flickors och pojkars erfarenhet är att det oftast är pojkar som använder sig av verbal aggression, ett resultat som överensstämmer med andra studier (10, 14). Det innebär inte att inte flickor också emellanåt använder sig av verbal aggression, men att verbal aggression är mer centralt för skapandet av pojkars könsidentitet. När flickorna använder sig av verbal aggression gör de det oftare mot andra flickor, och sällan mot pojkar, vilket förstärker bilden av maktassymmetri.

Betydelser av verbal aggression för maskulinitet

Intervjuerna bekräftar bilden av att ett visst mått av verbal aggression ingår i att vara en "normal" pojke. Den preliminära analysen av intervjumaterialet antyder att verbal aggression inte spelar samma roll för olika former

av maskulinitetskonstruktion, och att den bedöms olika beroende på vem som står för den. Här exemplifieras hur könskonstruktion och hierarkisering av olika identiteter går till och de maktrelationer som skapas genom den verbala aggressionen. Genom denna process får vissa pojkar fördelar genom att leva upp till normer för hur man ska vara som pojke. Eleverna fäster inte samma vikt vid all verbal aggression. Vissa former, särskilt sexualiserad verbal aggression riktad mot flickor, förklaras ofta med att talaren egentligen inte menade det eller bara skämtade. Sådana språkliga handlingar avfärdas som obetydliga och oförargliga och skapar ett handlingsutrymme för pojkar att framstå som tuffa på detta sätt. Ansvar för den "egentliga", allvarliga verbala aggressionen placeras hos enstaka stökiga killar, som är avvikande även genom andra handlingar.

Sammanfattning och framåtblick

Verbal aggression förbises ofta i undersökningar till förmån för andra fenomen som anses allvarligare, exempelvis fysiskt våld. I denna studie fokuseras de funktioner sådana vardagligt förekommande språkliga handlingar har för maktrelationer inom och mellan könen. Därmed synliggörs de fördelar pojkar som kan och vill leva upp till den dominerande formen maskulinitet får genom verbal aggression. Maktrelationerna som skapas har inverkan på flickors och pojkars vardag i skolan.

Den typ av forskning som beskrivs här bidrar med kunskap om hur ojämlikheter mellan pojkar och flickor skapas och upprätthålls i skolan genom till synes triviala handlingar som verbal aggression, handlingar som också kan ha effekter på välbefinnande och hälsa. Resultaten ger intressanta tankeställare. Det finns anledning framförallt för skolan att fundera över hur verbal aggression mellan elever tolkas och hanteras. Resultaten problematiserar också utformningen av förebyggande arbete och visar vikten av att inrikta sig på de fördelar användningen av aggressiva språkliga handlingar har för pojkar.

En väsentlig dimension av betydelse för att förklara verbal aggression bland flickor och pojkar som utelämnats här är ålder. Konstruktionen av kön är beroende av ålder, och omformuleras när barn blir äldre, så att vad som är förväntat beteende för respektive kön i en viss ålder inte behöver vara det i en annan (15). En närmare analys av konstruktionen av ålder i relation till kön samt hur skämt förhåller sig till verbal aggression är forskningsfrågor som kommer att besvaras i det fortsatta arbetet. I en kommande analys undersöks även utsatthet för verbal aggression och elevers välbefinnande och trivsel i skolan.

Referenser

1. Kinney T. An inductively derived typology of verbal aggression and its association to distress. *Hum Commun Res* 1994;21(2):183-223.
2. Kelly L. *Surviving sexual violence*. Minneapolis: University of Minnesota Press; 1988.
3. Olweus D. *Mobbning i skolan*. Stockholm: Liber; 1992.
4. Witkowska E, Menckel E. Perceptions of sexual harassment in Swedish high schools: experiences and school environment problems. *Eur J Public Health*. Under utgivning 2005.
5. Lundgren AS. Tre år i g. Perspektiv på kropp och kön i skolan [avhandling]. Stockholm: Symposion; 2000.
6. Ambjörnsson F. I en klass för sig. Genus, klass och sexualitet bland gymnasietjejer [avhandling]. Stockholm: Ordfront; 2004.
7. Kotsinas UB. *Ungdomsspråk. Ord och stil*. Språkvårdssamfundets skrifter nr 25. Uppsala: Hallgren och Fallgren; 1996.
8. Walkerdine V. *Schoolgirl fictions*. London: Verso; 1990.
9. Thorne B. *Gender Play. Girls and Boys in School*. Buckingham: Open University Press; 1993.
10. Connell RW. *The men and the boys*. Cambridge: Polity Press; 2000.
11. West C, Zimmerman DH. Doing gender. I Lorber J, Farrell SA, redaktörer. *The social construction of gender*. Newbury Park: Sage Publications; 1991. sid 13-37.
12. Eliasson M, Menckel E. Ord och mening. Könsperspektiv på verbal aggression och våld mellan elever i grundskolan. Arbetslivsrapport nr 2003:8. Stockholm: Arbetslivsinstitutet.
13. Lees S. *Sugar and spice. Sexuality and adolescent girls*. London: Penguin; 1993.
14. Mottet TP, Thweatt KS. The relationship between peer teasing, self-esteem and affect for school. *Communication Research Reports* 1997;14(2):241-248.
15. McGuffey CS, Rich BL. Playing in the gender transgression zone. Race, class and hegemonic masculinity in middle childhood. *Gend Soc* 1999;13(5):608-627.

Summary in English

Verbal abuse in School. A gender perspective

Media reports of verbal abuse between students at school have been frequent, especially concerning derogatory language and sexualized name-calling directed toward girls. This is the background for the current Ph.D. study presented here. The study described herein investigates the frequency of occurrence of verbal abuse and its consequences for gender and power relations between girls and boys in school. Data from two data collections are considered; a questionnaire survey among students in grades 6 and 8 from the municipality of Uddevalla, and an observation and interview study with students in grade 8 conducted in two schools from Stockholm. It appears that verbal abuse is a common practice among boys, against girls and other boys, that helps create and maintain inequalities between genders in school.

keywords: verbal abuse, gender, school, identity, adolescents